

170/54/2011

Tuloksellisuustarkastus

13.6.2013

Tarkastuskertomus 3/2013 Valtion IT-palvelukeskukset

YHTEENVETO KERTOMUSLUONNOKSEN LAUSUNNOISTA

Valtiontalouden tarkastusvirasto on saanut viitekohdassa mainitun tarkastuskertomuksen luonnoksesta palautetta seuraavasti:

- Aluehallinnon tietohallintopalveluyksiköltä 29.4.2013
- Hallinnon tietotekniikkakeskukselta 30.4.2013
- Oikeushallinnon tietotekniikkakeskukselta 25.4.2013
- oikeusministeriöltä 23.4.2013
- sisäasiainministeriöltä 30.4.2013
- työ- ja elinkeinoministeriöltä 25.4.2013
- Valtiokonttorilta 26.4.2013
- valtiovarainministeriöltä 6.5.2013.

Lausunnonantajilla on ollut tilaisuus

- lausua näkemyksensä tarkastuskertomusluonnoksessa esitetyistä tarkastusviraston kannanotoista sekä
- esittää kertomusluonnoksen tekstiin korjaus- ja täsmennysehdotuksia.

Ennen lopullisen tarkastuskertomuksen antamista tarkastusvirasto on kertomusta viimeisteltäessä ottanut huomioon palautteen seuraavasti:

1. Lausunnonantajien näkemykset kannanotoista

Hallinnon tietotekniikkakeskuksella ei ollut lausuttavaa luonnokseen. Oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksella ei ollut huomauttamista tarkastuskertomusluonnokseen, eikä se ollut havainnut siinä asia- tai tulkintavirheitä. Muiden palautteen antajien lausunnoissa on pääosin yhdytty kertomusluonnoksen kannanottoihin. Lausuntojen perusteella lopulliseen tarkastuskertomukseen tehtiin täsmennyksiä kannanottolukuun ja täsmennettiin vastausta pääkysymykseen.

2. Teknisluonteiset täsmennys- ja korjausehdotukset

Aluehallinnon tietohallintopalveluyksikkö, oikeusministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Valtiokonttori ja valtiovarainministeriö antoivat kertomusluonnokseen teknisluonteisia täsmennys- ja korjausehdotuksia. Nämä on pääosin otettu tekstimuutoksina huomioon lopullisessa tarkastuskertomuksessa.

Valtiovarainministeriön palautteessa on viitattu kertomusluonnoksen sivulla 80 esitettyyn vuonna 2007 tehtyyn laajaan selvitykseen valtion tietojärjestelmistä (4 000 erillistä järjestelmää). Kertomusluonnoksessa todetaan, että selvityksen perusteella ei ole ryhdytty toimenpiteisiin. Valtiovarainministeriö toteaa lausunnossaan, että selvityksen tavoitteena oli muodostaa tilannekuva. Tavoitteena ei ollut järjestelmien karsiminen saadun tiedon pohjalta, koska siitä puuttui esimerkiksi järjestelmien väliset yhteydet ja niiden käyttämät tietojoukot. Näiden selvittäminen olisi vienyt niin kauan, että tilanne olisi muuttunut sinä aikana. Valtiovarainministeriön lausunnossa on edelleen todettu, että ottaen huomioon edellä sanotun ja valtionhallinnon toiminnan monimuotoisuuden sekä toiminnan jatkuvan kehittämisen on kertomusluonnoksen sivulta 80 alkava linjaus todellisuudelle vieras:

”Tarkastusvirasto katsoo, että tähän perustuen valtionhallinnossa on tehtävä selkeämpiä linjauksia siitä, mitä tietojärjestelmiä valtionhallinnossa käytetään. Linjausten tekeminen edellyttää, että valtionhallinnon tietojärjestelmien ylläpitokustannuksista ja käyttäjämääristä on olemassa yhtenäisin käsittein muodostettu tietopohja. Tietojärjestelmien osalta on myös linjattava selkeämmin toimialariippuvat ja toimialariippumattomat järjestelmät. Osaltaan tietojärjestelmäkenttää voivat yhdenmukaistaa IT-palvelukeskukset, mikäli palvelukeskusta perustettaessa päätetään, ettei kaikkia olemassa olevia tietojärjestelmiä tulla ylläpitämään perustettavassa palvelukeskuksessa ja että päällekkäisistä, samaa käyttötarkoitusta palvelevista, tietojärjestelmistä luovutaan. Palvelukeskustoiminnassa on pyrittävä tietojärjestelmien yhdenmukaistamiseen, mikä myös vaatii päätöksiä siitä, mistä tietojärjestelmistä luovutaan.”

Valtiovarainministeriön lausunnon mukaan palvelukeskusten sisällä tätä yhtenäistämistä on tehty ja valtionhallinnon yhteisiä prosesseja kuten taloushallintoa varten on käytössä yhteisiä järjestelmiä, mutta toimialakohtaiset järjestelmät tulevat edelleen olemaan kunkin viraston tai ministeriön vastuulla. Järjestelmät ja niiden kehittäminen ovat nykyisin yhä enemmän keskeinen osa toiminnan kehittämistä; erillisiä niin sanottuja ICT-hankkeita ei juurikaan enää ole.

Valtion IT-palvelukeskustoiminnan höytyjen toteutuminen vaatii selkeämpiä linjauksia toimialariippuvista ja toimialariippumattomista tietojärjestelmistä. Tekstikohtaa ei ole muutettu.

Lisätietoja: Johtava tuloksellisuustarkastaja Vuokko Mustonen, puh.09-432 5866.